

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2026-2027

Sædalen barnehage

Vi oppdager verden sammen

Bergensbarnehagens visjon; Vi oppdager verden sammen, er samlende og viser en felles retning for vårt pedagogiske arbeid. Gjennom mangfoldige opplevelser skal barn kunne oppdage verden i stimulerende og inspirerende miljøer.

Visjonen er beskrevet i kvalitetsutviklingsplan for bergensbarnehagene Sammen for kvalitet – lek om medvirkning. Kvalitetsutviklingsplanen bygger på lov og forskrift, og gir lokale føringer for bergensbarnehagens satsningsområder og innhold.

Årsplanen gir innsikt og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid og synligjør hvordan personalet arbeider faglig og systematisk for å sørge for at barna får utfordringer tilpasset deres erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Ved å beskrive og begrunne valg og vurderinger av pedagogisk innhold og arbeidsmåter, viser årsplanen hvordan barnehagen legger til rette for progresjon.

Bergensbarnehagen har fire verdier som skal kjennetegne vår praksis:

VARME – vi viser at vi bryr oss

TRYGGHET- vi skaper trygge rammer og forutsigbarhet

UNDRING – vi støtter barnas initiativ og interesser

GLEDE – vi vektlegger glede, humor og kreativitet

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet, og det er barnehagelov med forskrift som er retningsgivende for den pedagogiske tilretteleggingen av barnehagehverdagen. Bergensbarnehagene utarbeider årsplan i tråd med det som er beskrevet i rammeplan for barnehager (Kunnskapsdepartementet, 2017).

VARME

TRYGGHET

UNDRING

GLEDE

Innhold

Barnehagen vår	4
Et trygt og godt barnehagemiljø.....	5
Vi jobber med inkluderende fellesskap.....	6
Foreldresamarbeid	7
Satsningsområder.....	8
Livsmestring.....	8
Lek	9
Språk.....	10
Medvirkning.....	11
Barnehagens tema/prosjekt/fokusområde.....	12
Systematisk vurderingsarbeid.....	13
Arbeidsmåter.....	14
International Child Development Programme (ICDP)	14
Planlegging og vurdering av praksis	14
Barnehagens øvrige arbeidsmåter:	15
Overganger	16
Når barnet begynner i barnehagen	16
Overganger innad i barnehagen:.....	16
Overgang fra barnehage til SFO – skole :.....	17
Kalender for barnehageåret 2024/2025.....	18

Barnehagen vår

Sædalen barnehage ble bygget i 2002 og er en avdelingsbarnehage. Vi har for tiden 3 storbarnsavdelinger og 2 småbarnsavdelinger og alle har navn etter kunstnere. Friluftsavdelingen vår heter Ville ulver og er et tilbud til de eldste barna. På Ville Ulver har vi fokus på å gi barna mangfoldige opplevelser ute.

Avdelingsoversikt:

Ville ulver:	Friluftsavdeling for 5-6 åringer
Vigeland/Kandinsky:	Storbarnsavdeling for 2-5 åringer
Krohg :	Småbarnsavdeling for 0-3 åringer
Sand:	Småbarnsavdeling for 0-3 åringer

Her i «den gule barnehagen» er det godt å være for små og store. For oss er det viktig å vise barna at vi er der for dem, og at de blir sett og hørt. Avdelingene har et tett samarbeid gjennom dagen, og barna blir godt kjent på tvers med både barn og voksne.

Vi jobber med mange spennende tema gjennom tverrfaglige prosjektarbeid og tar utgangspunkt i barnas interesser og engasjement. Tema som «Universet», «Jeg lurer meg på», «I lekens verden» og «Les for meg» er eksempler på prosjekter som barn og voksne fordypet seg i.

Fakta om barnehagen:

- Antall barn: 55
- Organiseringsform: Avdelingsbarnehage
- Åpningstider: 07.00 – 17.00
- Måltid/matservering: Lunsj og fruktmåltid. Varm mat 1 – 2 g pr. uke
- Annen informasjon

Sædalssvingene 6, 5099 Bergen Tlf. 40813054/97422084

Et trygt og godt barnehagemiljø

Det er forankret i Barnehageloven at alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. I dette ligger det at barnehagen skal jobbe forebyggende for å skape et varmt og inkluderende fellesskap. Det psykososiale barnehagemiljøet omhandler alt vi gjør i barnehagen, både i samspill med barna, samarbeid med foreldre og innad i personalgruppen.

Plikten til å sikre at barn har et trygt og godt barnehagemiljø er forankret i barnehagelovens § 42, gjennom aktivitetsplikten.

Kunnskap om enkeltbarn og barnegruppen er viktig for å gi alle barn et godt tilbud i tråd med barnehagelov og rammeplan. Systematiske observasjoner og fortløpende vurderinger av pedagogisk praksis, er nødvendig for å jobbe forebyggende og målrettet med et trygt og godt barnehagemiljø.

Vi jobber med inkluderende fellesskap

Arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet er grunnleggende for alt vi gjør i barnehagen, både i samspill med barna, samarbeid med foreldre og innad i personalgruppen.

Barnehagen har en lokal handlingsplan for å sikre systematikk i dette arbeidet. Handlingsplanen gjennomgås i personalgruppen årlig. Vi jobber systematisk med refleksjon over våre relasjoner med hvert enkelt barn, samt det psykososiale miljøet i hele barnegruppen.

Vi er bevisst på hvordan relasjonen mellom barna foregår og preger leken. Vi observerer hvert enkelt barn og legger til rette for et miljø der barnet føler seg inkludert og godt ivaretatt. I barnehagen øver barn på konfliktløsning, de må tåle motstand og uenighet og ikke alltid få være med, kunne «gi seg» og inngå kompromiss, og vi støtter og veileder barna i disse prosessene.

Et trygt og godt barnehagemiljø handler om at barna skal trives i barnehagen, at de er inkludert og en del av fellesskapet, samt at barnehagen tar tak dersom noe skjer. Lek, vennskap og omsorg er viktige faktorer, men også hvordan det fysiske miljøet er tilrettelagt for barnas deltagelse og aktivitet. Det er viktig for alle å kjenne tilhørighet. Det gir oss mulighet til å identifisere oss med andre, å gi og motta trøst, å oppleve uenighet og å erfare reparasjon og tilgivelse. Barna erfarer at de blir hørt og har en stemme inn i fellesskapet på avdelingen

Slik legger vi til rette for dette:

- Vi har tydelige rutiner for arbeidet
- Vi bygger nære, varme og stabile relasjoner til barna
- Vi tar barns utsagn på alvor, og følger opp
- Vi er til stede og engasjert i barnas lek
- Vi ser hvert enkelt barn, og gir dem følelsen av å være verdifulle
- Vi ønsker et godt samarbeid med foreldre fordi det skaper trygghet for barnet

Foreldresamarbeid

Samarbeid og god kommunikasjon mellom hjem og barnehage er grunnleggende for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet skal alltid ha barnets beste som mål. Personalet jobber målrettet med å etablere gode relasjoner til både barn og foreldre, og møter dem med varme, vennlighet og anerkjennelse.

«Det er foreldrene som har hovedansvaret for barns oppdragelse. Barnehagen er et kompletterende miljø i forhold til hjemmet. Foreldre og barnehage skal ha regelmessig kontakt om barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet skal gi mulighet til å bygge en nødvendig, gjensidig forståelse for de dilemmaer som kan oppstå når hensynet til det enkelte barn må ses i forhold til hele barnegruppen. For å sikre samarbeidet med barnas hjem skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg» (Fra Kunnskapsdepartementet).

Vi legger stor vekt på et godt samarbeid med foreldre. Foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage bygger på gjensidig åpenhet og tillit. Med samarbeid menes regelmessig kontakt der informasjon og begrunnelser utveksles. Foreldre er alltid velkommen til å ta kontakt med pedagogisk leder eller styrer dersom det er noe man ønsker å samtale om.

For å oppnå godt foreldresamarbeid gjør vi følgende:

- Daglig kontakt i bringe/hente situasjonen, der små ting fra barnehagehverdagen fortelles.
- Vi dokumenterer det pedagogiske arbeidet på avdelingens vegger
- Kommunikasjonssystemet Vigilo
- Foreldremøte hver høst
- Oppstartsamtale for nye barn.
- Foreldresamtaler høst og vår
- Tilbud om foreldresamtaler ved behov
- Foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Foreldreråd og samarbeidsutvalg

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet består av foreldrene til alle barna og skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert.

(Barnehageloven, § 4)

Satsningsområder

Satsningsområdene livsmestring, lek, språk og medvirkning er felles for bergensbarnehagen. Områdene har tydelige målformuleringer som peker retning for det pedagogiske arbeidet og vårt oppdrag om å sikre progresjon i barnehagens innhold. Satsningsområdene sees i sammenheng med fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Under beskrives og begrunnes barnehagens valg og prioriteringer knyttet til de fire satsningsområdene:

Livsmestring

Mål: I bergensbarnehagen utvikler barna robusthet i et miljø preget av trygghet, glede og mestringsopplevelser.

Strategier:

- Personalet skaper trygge og forutsigbare rammer
- Personalet legger til rette for et barnehagemiljø preget av humor, glede og kreativitet

Vi har utarbeidet 5 om dagen for livsmestring og helse, som er grunnlaget vårt for at barn utvikler robusthet i et miljø preget av trygghet, glede og mestringsopplevelser.

1. En god velkomst: Et blick, et smil, en gest og ord som inviterer barnet inn i fellesskapet.

2. Å høre til i et fellesskap: Det er viktig for alle å kjenne tilhørighet. Det gir oss mulighet til å identifisere oss med andre, å gi og motta trøst, å oppleve uenighet og å erfare reparasjon og tilgivelse. Barna erfarer at de blir hørt og har en stemme inn i fellesskapet på avdelingen

3. Gode matopplevelser: Næringsrik mat er grunnleggende for barns utvikling, helse, trivsel og læring. Måltidene i barnehagen har også en viktig pedagogisk funksjon som omfatter det sosiale samspillet, det å lære om mat og dens opprinnelse, matkultur og om ens egen smak og opplevelse. Vi bidrar til at barna våger å prøve ut nye smaker og vi stimulerer og utvikler barns nysgjerrighet for mat.

4. Fysisk aktivitet: Fysisk aktivitet kan defineres som «Å røre seg, bruke kroppen». Barna gis tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljø, sanseopplevelser og bevegelseslek ute og inne, både i og utenfor barnehageområdet. Personalet er aktive og nærværende, støtter og utfordrer barna til variert aktivitet og anerkjenner barnet sin mestring.

5. Utfordring og mestring: Forutsetningen for å mestre nye ferdigheter er at vi har mulighet til å utfordre oss selv, kjenne på egne grenser, akseptere dem og «spreng» dem. Barn trenger erfaringer med å streve, og håndtere vanskelige følelser som tristhet, sinne og fortvilelse. De lærer å tilpasse seg et fellesskap og sette egne behov til side til fordel for andre. Å oppleve å lykkes er minst like viktig som å oppleve å streve. En overvekt av mestringsopplevelser er en forutsetning. Dette gjelder både mestring av ferdigheter og egne følelser.

Lek

Mål: I bergensbarnehagen er leken grunnlag for trivsel, glede og utvikling

Strategier:

- Personalet tilrettelegger lekemiljøet med utgangspunkt i barnas interesser og forutsetninger
- Personalet støtter barnas deltakelse i lek

Lek er en aktivitet som er allsidig, den har en sterk egenverdi og spiller en viktig rolle for barnas læring og utvikling. For at barna skal trives og oppleve mening med barnehagen er det avgjørende at de får delta i lek og får gode relasjoner. Barnehagen skaper et inkluderende fellesskap og personalet er aktiv og deltakende i leken. De tar vare på leken som oppstår på barnas premisser, samtidig som de legger til rette for og beriker alle typer lekeaktiviteter ute og inne. Det er i betydelig grad i lekeaktivitetene barna får sine første erfaringer med å være med og bestemme, ytre sine ønsker og synspunkter, samt å lytte til andre sine ytringer, og akseptere andre sine ønsker og behov. For barna blir dette de første øvelser i demokratiske samhandlingsmåter og toleranse. Disse øvelsene er også med og forebygger mobbing, og styrker barns selvbilde og sosial kompetanse.

Slik legger vi til rette for lek:

- Vi legger til rette for lek ut ifra barnas interesser og behov
- Vi skaper felles referanserammer som et utgangspunkt for lek
- Vi legger til rette for utforskning og progresjon i leken etter barnets nivå
- Vi endrer lekemiljøet regelmessig for å inspirere til lek
- Vi skaper engasjement og glede, og legger til rette for at barna danner vennskap og gode relasjoner gjennom leken
- Vi viser interesse for og deltar i leken sammen med barna, og fremmer inkludering bl.a. gjennom lekegrupper
- Vi er observant på det enkelte barns livserfaringer og fellesopplevelser, slik at dette kan videreføres i leken
- Vi bruker prosjektarbeidet vårt som inspirasjon til lek, slik at barna opplever både mestringsglede og utfordres til videre utvikling av leken
- Vi er aktive i nærmiljøet og bruker uteareal i og utenfor barnehagen som arena for leken
- Vi er bevisste på å gå inn i leken og veilede barna om det skulle oppstå uheldige samspill

Språk

Mål: I bergensbarnehagen utvikles barnas språk i lek og fellesskap

Strategier:

- Personalet observerer, følger opp og tilrettelegger for barnas språkutvikling
- Personalet legger til rette for et rikt språkmiljø med vekt på utforskning, undring, nysgjerrighet og kreativitet

Språk som basiskompetanse er et område vi jobber med hele året og i alle situasjoner. Personalet er gode språklige modeller gjennom hele dagen. Språkinnlæringen stopper aldri, men spesielt lek og hverdagssituasjoner er gode arenaer. Det er fordi de skjer daglig og fordi man i en meningsfull sammenheng blir eksponert for nye ord, utvikler større ordforråd, oppdager og eksperimenterer med lyder, bruken av preposisjoner, over og underbegreper og så videre.

Personalet er også bevisst på at barn har mange forskjellige uttryksmåter. Vi gir barna mulighet til- og oppfordrer dem til å uttrykke seg både verbalt og nonverbalt.

På alle avdelingene har vi bøker tilgjengelig som barna kan kikke i og samtale om og som kan inspirere til høytlesing. Bøkene som blir utstilt varierer ofte etter tema og årstid. Ellers etterstreber vi å lese litteratur av god kvalitet. Bokstaver er synlig på alle avdelinger og barna kan se sitt navn skriftlig på blant annet skuffer og kurver.

I samlingsstunder og prosjektarbeid bruker vi dramatisering, høytlesning, rim, regler, dikt sang og samtale.

Barnehagen har et bibliotek, som brukes aktivt og som skal være med på å stimulere til god leselyst, bidra til positiv språkutvikling og gi barna et godt forhold til bøker. Rommet kan brukes av mindre og større barnegrupper til å se i bøker på egenhånd, boksamlingsstund, eventyrsamling med konkrete og høytlesing på projektor.

Medvirkning

Mål: I bergensbarnehagen medvirker barna aktivt i trygge fellesskap

Strategier:

- Personalet tilrettelegger for at barna deltar i demokratiske prosesser
- Personalet samarbeider med foreldrene i arbeidet med barns medvirkning

Barnas demokratiske deltakelse i barnehagen er viktig. Gjennom medvirkning gis barna mulighet til å påvirke sin egen hverdag og barnehagens fellesliv. Barns medvirkning handler om å se barnehagens innhold i et barneperspektiv, og kommunisere med barna slik at alles stemmer blir hørt og anerkjent.

Slik legger vi til rette for medvirkning:

- Det tas utgangspunkt i barnas interesser ved valg av og arbeid med prosjekter.
- Barna er deltakende i utforming av prosjektskisse, arbeidsmåter og evaluering
- Dagsrytmen formes ut fra den aktuelle barnegruppen og enkeltbarn sine behov
- Barna får opplevelsen av å bli sett og hørt
- Vi er lyttende, anerkjennende og oppmuntrende
- Vi er aktive i å se hva barna interesserer seg for
- Vi er bevisste på barnas bidrag inn i fellesskapet
- Barna får komme med egne ideer og forslag, og oppmuntres til å uttrykke tanker og meninger
- Barna får erfaringer med å ta egne valg
- Barna er aktive i egen læring

Barnehagens tema/prosjekt/fokusområde

“Året rundt i naturen”

Bergensbarnehagenes visjon er: «Vi oppdager verden sammen». Barn oppdager og forstår gjennom erfaringer og opplevelser. Ved å bruke kroppen, sansene og tankene blir de kjent med verden, andre mennesker og seg selv. Dette barnehageåret ønsker vi å oppdage årstidsendringene i naturen sammen, og prosjekttema blir: «Året rundt i naturen»

Sammen med barna ønsker vi å øke vår kunnskap om naturen og årstidene, se sammenhenger og gjøre oss erfaringer. Vi møter, stimulerer og støtter barnas naturlige utforskertrang og oppdagerglede. Opplevelser i naturen gir barna bevegelsesglede, noe som kan være et godt grunnlag for fysisk og psykisk helse. Ved aktiv bruk av naturen gir vi også barna en begynnende forståelse av bærekraftig utvikling.

HØST

- Vi høster fra naturen (Frukt, grønnsaker, sopp)
- Fotosyntese
- Bladene endrer farge - bladene faller
- Værfenomen
- Temperaturendring
- Trekkfugler

VINTER

- Dyrespor
- Dyr i dvale
- Lære noe om sammenhengen på mangel på mat
- is, vann, snø - eksperimenter
- Kulde
- Planetens plassering i forhold til sol
- Standfugler

ÅRET RUNDT I NATUREN

VÅR

- Nytt liv
- Knopper og blomstring
- Insekter
- Amfibier - froskens syklus / hoggorm
- Sanking - F. eks ramsløk/Granskudd
- Værfenomen
- Temperaturendring

SOMMER

- Blomster
- Bær
- Temperaturendring
- Planetens plassering i forhold til jorden - Lysforhold
- Midnattssol
- Livet i fjæra
- Grønnsakshage

Systematisk vurderingsarbeid

Systematisk vurderingsarbeid i barnehagen foregår i fire faser gjennom hele året. I det systematiske vurderingsarbeidet formulerer personalet et konkret mål, med utgangspunkt i barnehagens tema/prosjekt/fokusområde.

Dokumentasjon av det systematiske vurderingsarbeidet synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehagelov og rammeplan.

Sentralt for vurderingsarbeidet er at både barn og foreldre får mulighet til medvirkning og innflytelse på barnehagens praksis.

For inneværende barnehageår har vi valgt følgende mål for det systematiske vurderingsarbeidet:

Vurderingsområde: En god velkomst: Et blikk, en gest og ord som inviterer barnet inn i fellesskapet.

Leveringssituasjonen er barn og foreldres første møte med barnehagen den dagen, og det er også da foreldrene går fra sitt barn. En god velkomst som inviterer barna inn kan være med å gjøre overgangen lettere. Det vil også skape et kontaktpunkt mellom foreldre og barnehage for utveksling av informasjon.

Mål:

- Barn og foreldre skal føle seg sett, møtt og ivaretatt
- Velkomsten er preget av våre verdier: Varme, trygghet, undring og glede.

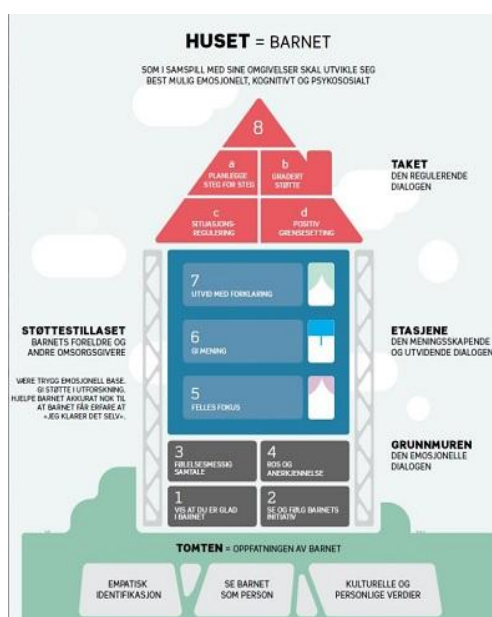

Arbeidsmåter

Systematisk arbeid med å videreutvikle kvalitet og kompetanse er viktig for at tilbudet skal bli best mulig. Barnehagens ulike arbeidsmåter bidrar til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir retning for det pedagogiske arbeidet.

International Child Development Programme (ICDP)

Pedagogisk relasjonskompetanse handler om å fremme barns psykososiale utvikling, ved at voksne arbeider systematisk og målrettet for å skape et godt og inkluderende leke – og læringsmiljø.

Bergensbarnehagen bruker ICDP, et helsefremmende og forebyggende program, som øker omsorgsgivers kunnskap om kvaliteten på voksen – barn relasjonen som viktig for barns helse, trivsel og læring. Barn utvikler sin selvfølelse og sin egen relasjonskompetanse gjennom å omgås voksne som er gode rollemodeller og bevisste på sin egen faglige og personlige kompetanse. ICDP preges av den ansattes bevisste holdninger, verdier, barnesyn og læringssyn.

Planlegging og vurdering av praksis

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes.

Planleggingen baseres på kunnskap om barns trivsel og utvikling, individuelt og i gruppe, i tillegg til innsikt i barns og foreldres ønsker og behov. Hovedformålet er å sikre kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barngruppen.

Personalet benytter systematisk observasjon, praksisfortellinger, samtaler med barn/foreldre og annen dokumentasjon for datainnhenting. Data danner grunnlag for refleksjoner i personalgruppen og analyseres med bakgrunn i teori, forskning og erfaringsbasert kunnskap. Dette gir forutsetning for barnehagens valg og prioriteringer.

Barnehagens øvrige arbeidsmåter:

Prosjektarbeid

Vår viktigste arbeidsmetode er prosjekt og prosjektene våre strekker seg alltid over et halvt år og noen ganger over et helt år – dette for å ha tid til å fordype oss i temaet vi arbeider med og for å sikre progresjon. Prosjektene våre tar utgangspunkt i barnas interesser og personalet observerer barnas lek og samspill for å kartlegge dette. Valg av prosjekt gjøres også på bakgrunn av hva den enkelte barnegruppen har et felles behov for å lære. Barna er medvirkende etter alder og modning. I forkant av prosjektene utarbeides en prosjektskisse, som blant annet inneholder ideer og arbeidsmetoder for de 7 fagområdene i Rammeplanen, slik at vi tilnærmer oss et emne på mange ulike måter og sikrer at vi arbeider med alle områder tverrfaglig. En prosjektskisse er likevel bare en skisse, ettersom den er levende og åpen for endring i møte med barnegruppen. Prosjektarbeidet inneholder både formell og uformell læring og avdelingens fysiske miljø speiler hele tiden hvilket emne vi arbeider med, både i form av barnas «produkter» og faglig dokumentasjon

Overganger

Overganger kan beskrives som en prosess av endringer barnet og familien erfarer når det beveger seg fra en setting til en annen. Barnet og familien beveger seg fra noe kjent til noe ukjent, og for mange er slike prosesser sårbare.

Under kan du lese om hvordan vi jobber for å skape trygghet i overgangene.

Når barnet begynner i barnehagen

Vi legger til rette for at barnet får en trygg og god start i barnehagen gjennom å gi god tid, etablere gode relasjoner og ha en tett dialog med foreldre. Personalet har god kunnskap om barn og tilknytning, og gjør individuelle tilpasninger i samarbeid med foreldre for å gjøre oppstarten så trygg og god som mulig.

- Nye familier mottar velkomstbrev fra avdelingen
- Oppstartssamtale
- Tilvenningsdager skjer i dialog mellom hjem og barnehagen
- «Boken om deg selv» brukes aktivt på småbarnsavdeling. Her har foreldrene satt inn bilder fra barnets familie og omgivelser.

Overganger innad i barnehagen:

- Personalet legger til rette for at barna som skal bytte avdeling internt i barnehagen får besøke og bli kjent med sin nye avdeling i mai/juni. Overgang til ny avdeling kan også skje ellers i året.
- Personalet utveksler informasjon om barna som skal bytte avdeling for å sikre en god overgang.

Overgang fra barnehage til SFO – skole :

Det siste året i barnehagen skal førskolebarna få ekstra utfordringer og opplevelser. Vi legger vekt på å gjøre overgangen fra barnehage til skole så trygg og god som mulig og å gjøre barna godt forberedt både sosialt og faglig. Barna får gjennom hele barnehagetiden viktige verktøy til å mestre livet. De erfarer å takle motstand, løse konflikter, utvikle vennskap og bevissthet rundt egne grenser. Vi deltar på overføringsmøter med skolen der det er behov for det, og deltar også i Bergen kommune sine nettverksmøter med barnehager og skoler.

Noen av førskolebarna sine skoleforberedende aktiviteter er:

- Utvikle sosial kompetanse,
- Utvikle selvstendighet, tro på seg selv, et godt selvbilde.
- Selvhjelpsferdigheter; kle på seg selv, pakke sekken, toalettbesøk etc
- Oppleve utfordring og mestring både for å få erfaringer med å streve, men også oppleve å lykkes.
- Vente på tur/rekke opp hånden
- Vi snakker positivt om skolen & SFO
- Rim og regler
- Lytte, ta imot beskjeder
- Få interesse for bokstaver og tall
- Begrepstrening
- Antall, rom og form
- Felles turer og samlinger for alle førskolebarna i barnehagen
- Felles avslutningsfest for førskolebarna
- Barna tar avskjed med barnehagen på en god måte.

Kalender for barnehageåret 2024/2025

August 13. - Planleggingsdag	September 7. - Planleggingsdag	Oktober 23. - FN-dagen
November 6. - Planleggingsdag	Desember 11. - Lucia 17. - Nissefest	Januar 29. - Planleggingsdag
Februar 5. - Samenes nasjonaldag 12. - Karneval	Mars 18. - Påsketreff	April
Mai 7. - Planleggingsdag 14. - 17.mai markering i barnehagen	Juni Førskolefest	Juli